

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Tekniska nämnden

Utvärdering av Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder

Ärendet

Tekniska nämnden beslutade den 22 maj 2025 (§ 65) att anta riktlinjer för Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder. Principerna ligger till grund för samhällsutvecklingsförvaltningen i arbetet med planering och utförande av klimat- och skelettjordsåtgärder i Danderyds kommun.

Principerna ligger till grund för samhällsutvecklingsförvaltningen i arbetet med att årligen ta fram en plan för kommande års planering och åtgärder. Principerna avgör vilka åtgärder som ska prioriteras och utföras för att skapa en grönare miljö och samtidigt hantera skyfall och dagvatten. Detta innefattar bland annat skelettjord för att hantera, infiltrera, rena dagvatten och skapa grönare och livligare ytor samt hantera dagvatten för att skapa säkrare vägar samt skydda fastigheter mot översvämning. Principernas åtgärder skapar även synergier som ökar den biologiska mångfalden samtidigt som vattenkvaliteten ökar och dagvattennätet avlastas.

Genom detta ärende redovisas förvaltningens tillämpning av de bärande principerna för klimat- och skelettjordsåtgärder.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden noterar utvärderingen av bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder.
2. Tekniska nämnden uppdrar åt samhällsutvecklingsförvaltningen att genomföra en ny utvärdering. Ärendet ska återrapporteras till tekniska nämnden under första kvartalet 2027.

Bakgrund

Tekniska nämnden antog den 22 maj 2025 (§ 65) riktlinjer avseende Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder. Riktlinjerna beskrev grunden av arbetet med planering och utförande av klimat- och skelettjordsåtgärder i Danderyds kommun.

De bärande principerna ska säkerställa vilka åtgärder inom klimat- och skelettjord som ger bäst synergier mellan överskridande projekt ur en kostnadseffektiv synvinkel.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Bärande principer för klimat- och skelettjord ur underhållsperspektiv:

Utgångspunkten är att prioritera och samordna stora åtgärder som ger bestående resultat över lång tid genom att i största mån använda naturytor för hantering av skyfall/dagvatten. Genom att använda naturytor kan det befintliga dagvattennätet avlastas mot ökade skyfall/dagvatten i framtiden.

Prioriterat är att åtgärder som minimerar risk för översvämning, ökar trivsel för medborgare samt skapar en bättre ekologisk mångfald samt rening av vatten i naturmark.

- **Ekonomi**
Investeringsprojekt klimat- och skelettjord ska ske inom givna ekonomiska ramar.
- **Inventering**
Inventering/kartläggning och prioritering av kommunens riskområden för skyfall ska genomföras och revideras årligen. Åtgärdsprojekt ska genomföras enligt av förvaltningen fastställd plan.
- **Avgränsning / Prioritering**
 - Områden som drabbas hårdast vid 50- och 100-års regn.
 - Gröna stråk eller alléer med höga biologiska värden.
 - Särskilt skyddsvärda träd med exceptionellt höga biologiska värden.
 - Vägsträckor som bedöms skapa stora vinster avseende biologisk mångfald, rening av dagvatten och allmän trivsel för en större grupp invånare.
- **Samordnade insatser**
Samordning ska ske med andra insatser såsom byte av vattenledningar, övrigt ledningsarbete, avvattning, detaljplanarbete, vägnät, trafiksituationer andra liknande faktorer.

Danderyds kommuns ansvar är att utföra investeringsprojekt för att möta de förändringar i klimatet som sker på global nivå. Det innebär åtgärder för hantering av ökad frekvens av skyfall och större mängd dagvatten på lokal nivå. Vidare innebär det att säkra körbanor (avledning av dagvatten) och skydda fastigheter mot översvämning.

För att åstadkomma en god kostnadseffektivitet krävs långsiktiga åtgärder och samordnade projekt. Därav har samhällsutvecklingsförvaltningen reviderat investeringsplanen från tidigare 3 år till 5 år för en effektivare planering och jämnare investeringstakt.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Samhällsutvecklingsförvaltningen bedömer att tillämpningen av de bärande principerna för klimat- och skelettjordsåtgärder har medfört att de åtgärder som utförs prioriteras på ett ändamålsenligt sätt, vilket bidrar till att åtgärder för en grönare miljö samt hantering av skyfall och dagvatten kan genomföras inom Danderyds kommun i en takt som förhindrar att merkostnader uppstår.

Principerna ger en långsiktig och strategisk bedömning för att uppnå en ekonomiskt hållbar budget. Utförda projekt redovisas årligen för att följa upp resultat och ekonomi.

I och med att ursprunglig investeringsplan ändrats från 3 år till 5 år för en effektivare investeringstakt avser förvaltningen att redovisa ny utvärdering under första kvartalet 2027 efter att 2026 års investeringsprojekt är utförda.

Konsekvenser för barn och unga

Utvärderingen av bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder bedöms inte innebära några negativa konsekvenser för barn och unga. De positiva konsekvenserna är att en bättre miljö för barn och unga säkerställs.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet avser en utvärdering och medför därför inga ekonomiska konsekvenser. Åtgärderna inom klimat- och skelettjordsåtgärder genomförs inom ramen för beslutad budget.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Jan Lundberg
Park- och gatuchof

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Utvärdering av Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder
2. Tekniska nämndens beslut, 2025-05-22 § 65
3. Riktlinjer – Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder